

Załącznik nr XXVIII/503/08
do Uchwały Nr.....
Rady Gminy Kleszczów
z dnia.....

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2013

Kleszczów 2008

"Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada, lecz przez to, kim jest; nie przez to, co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi"

Jan Paweł I

SPIS TREŚCI:

I. Wstęp.....	str. 4
II. Krótka charakterystyka gminy Kleszczów.....	str. 7
III. Informacje dotyczące osób korzystających z pomocy społecznej w 2006 i 2007 roku.....	str. 10
IV. Diagnoza problemów pomocy społecznej.....	str. 13
1. Ubóstwo.....	str. 13
2. Bezrobocie.....	str. 14
3. Niepełnosprawność i długotrwała choroba.....	str. 17
4. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.....	str. 18
5. Alkoholizm.....	str. 18
6. Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego.....	str. 19
7. Zdarzenie losowe	str. 19
8. Bezdomność.....	str. 20
V. Pomoc na rzecz rodzin i osób dotkniętych problemem ubóstwa	str. 21
VI. Pomoc na rzecz rodzin w których występuje zjawisko bezrobocia	str. 23
VII. Pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych	str. 26
VIII. Pomoc na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.....	str. 28
IX. Pomoc na rzecz osób z problemami alkoholowymi.....	str. 30
X. Analiza SWOT.....	str. 32
XI. Zakończenie.....	str. 34

I. WSTĘP

Podstawą prawną opracowania niniejszej strategii jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593).

Artykuł 17 ust.1 pkt.1 cytowanej ustawy stanowi, że: „do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.”

Misją strategii jest wypracowanie skutecznego modelu wsparcia dla osób tego wymagających poprzez skoordynowanie działań instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy społecznej. Oznacza to wypracowanie i poszerzenie współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się organizowaniem pomocy społecznej oraz instytucjami działającymi w sferze pomocy społecznej takimi jak: jednostki oświatowe, służba zdrowia, sądownictwo, policja.

Problemami społecznymi w Ośrodku Pomocy Społecznej zajmują się pracownicy socjalni. Mają oni bezpośredni kontakt ze środowiskiem w związku, z czym diagnozują i podejmują decyzję o przyznaniu właściwej pomocy. Najczęściej występującymi problemami, które były powodem przyznania w ostatnim roku pomocy były: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm, trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego, zdarzenie losowe i sytuacje kryzysowe oraz bezdomność.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie Gminy Kleszczów została sporządzana na podstawie danych pochodzących z Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Bełchatowie i Urzędu Gminy w Kleszczowie.

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych gminy Kleszczów wytycza kierunek działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych, wskazuje na kluczowe kwestie społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy gminy, wskazuje na ich niezaspokojone potrzeby, zajmuje się też tworzeniem mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych zmian. Strategia uwzględnia w szczególności programy pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które mają na celu wspieranie grup szczególnego ryzyka prowadząc do ich integracji.

Gminna strategia jest zgodna z programem „Polityki Prorodzinnej Państwa”, który został przyjęty w 1999 roku przez Radę Ministrów. Program ten podkreśla konieczność stwarzania szans dzieciom i młodzieży oraz zapobiegania marginalizacji rodzin, poprzez między innymi:

- poprawę kondycji finansowej rodzin, poprzez zwiększenie ich własnej aktywności oraz udzielanie materialnego wsparcia rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji;
- poprawę warunków mieszkaniowych;
- wychowanie młodego pokolenia – pomoc rodzinie, zwiększenie wychowawczej roli szkoły, zwiększenie dostępności młodzieży do szkół średnich i wyższych, przeciwdziałanie patologiom wśród dzieci i młodzieży;
- poprawę stanu zdrowia rodzin z uwzględnieniem edukacji ekologicznej, zdrowotnej i promocji zdrowia;
- pomoc rodzinom z osobami niepełnosprawnymi, działanie na rzecz usuwania barier architektonicznych i urbanistycznych, pomoc finansowa, stworzenie warunków do udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym;
- opiekę nad dzieckiem, w tym formy opieki pozarodzinne, jak świetlice, kluby, rozwijanie form rodzinnej opieki zastępczej;
- pomoc rodzinom zagrożonym dysfunkcjami.

Strategia jest zgodna z podstawowymi zasadami życia społecznego, a w szczególności z:

1. Zasadą pomocniczości – struktury wyższe (władza) nie powinny wyręczać struktur niższych, czyli osób i rodzin, grup i społeczności lokalnych w tym, z czym mogą sobie poradzić we własnym zakresie. Władza ma pobudzać, wspomagać i wspierać, pozwolić na świadome działanie.
2. Zasada partycypacji społecznej i współodpowiedzialności – włączenie obywateli w rozwiązywanie lokalnych problemów, zaspakajaniu istniejących potrzeb. Bardzo istotny staje się aspekt samopomocy, którego idea polega na wyzwaniu i wykorzystywaniu wewnętrznych zasobów oraz kompetencji osób, grup oraz społeczności lokalnych. Zadaniem sił zewnętrznych winno być wspieranie i wzmacnianie tego potencjału oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi.

Podejmowane przedsięwzięcia w strategii będą prowadzone w oparciu o współdziałanie aktywnych podmiotów działających na scenie publicznej (zasoby ludzkie i instytucjonalne):

- nieformalnych, czyli bliższa i dalsza rodzina, sąsiedzi, przyjaciele;
- instytucji publicznych rządowych i samorządowych;
- organizacji pozarządowych;

Działania będą prowadzone na trzech poziomach:

- I. profilaktyki – to działanie priorytetowe;
- II. pomocy doraźnej – świadczenie natychmiastowej pomocy w sytuacjach kryzysowych;
- III. długofalowych programów naprawczych - rozwiązywanie bądź zminimalizowanie problemów społecznych i lokalnych.

Działania będą kierowane głównie ku środowiskom, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Grupy najbardziej zagrożone zjawiskiem wykluczenia to:

- dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych oraz wychowujących się poza rodziną;
- osoby długotrwale bezrobotne;
- osoby samotnie wychowujące dzieci;
- ofiary patologii życia rodzinnego;
- osoby o niskim poziomie wykształcenia;
- osoby żyjące w bardzo trudnych warunkach mieszkaniowych;
- przewlekle chorzy i osoby niepełnosprawne, chorzy psychicznie;
- starsze osoby samotne;
- osoby opuszczające zakłady karne;
- rodziny z dziećmi.

Głównym narzędziem stosowanym w celu dokonania pozytywnych zmian będzie praca socjalna rozumiana jako wszelkie działania typu prospołecznego, których celem jest podtrzymywanie, chronienie lub rozwijanie interesów jednostek, rodzin, grup i społeczności. Celem podejmowanych działań będzie nie tylko łagodzenie skutków trudnej sytuacji rodzin, ale także usuwanie przyczyn zaistniałej sytuacji oraz zapobieganie ich powstawaniu. Działania z zakresu pracy socjalnej będą polegały na udzielaniu pomocy wszystkim tym, którzy nie posiadają środków do egzystencji godnej człowieka.

Na pojęcie „egzystencji godnej człowieka” składa się pięć podstawowych składników:

1. egzystencja w sensie fizycznym to dostęp do dóbr i usług niezbędnych dla zdrowia jednostki oraz zdrowia osób pozostających na jej utrzymaniu, zapewnienie odpowiednich warunków życia (żywność, odzież, mieszkanie bezpieczeństwo fizyczne);
2. egzystencja w sensie ekonomicznym to posiadanie wystarczających środków materialnych;
3. egzystencja w sensie emocjonalnym to poczucie szczęścia i dobrobytu w stopniu pozwalającym na uwolnienie jednostki z destrukcyjnych stanów emocjonalnych, które są przeszkodą w normalnym codziennym życiu i stwarzają zagrożenie dla zdrowia.
4. egzystencja w sensie politycznym to posiadanie wystarczających możliwości i bezpieczeństwa politycznego, by zapewnić sobie i swoim bliskim szansę egzystencji w sensie fizycznym, ekonomicznym, emocjonalnym i społecznym.
5. egzystencja w sensie społecznym to posiadanie zakresu umiejętności społecznych potrzebnych do tworzenia stałych, harmonijnych i korzystnych interakcji z innymi osobami, unikanie naruszania praw innych ludzi, wnoszenie własnego wkładu w ciągłe stabilizowanie i podtrzymywanie ładu społecznego.

Bibliografia:

- Program „Polityka Prorodzinna Państwa” na lata 2000-2010 przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 3 listopada 1999 roku.
- Zeszyt Pracy Socjalnej nr 1.

W oparciu o diagnozę została opracowana strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2008 – 2013. Ma ona pomóc w rozszerzeniu i pogłębieniu form pracy socjalnej.

II. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA GMINY KLESZCZÓW

Gmina Kleszczów położona jest w centralnej części Polski, na terenie województwa łódzkiego, w obrębie powiatu bełchatowskiego.

Graniczy z gminami:

- Kluki- powiat bełchatowski,
- Bełchatów – powiat bełchatowski,

- Szczerców – powiat bełchatowski,
- Sulmierzyce – powiat pajęczański,
- Lgota Wielka – powiat radomszczański,
- Dobryczyce – powiat radomszczański,
- Kamieńsk – powiat radomszczański.

W skład gminy wchodzi 10 sołectw:

- Antoniówka,
- Czyżów,
- Dębina,
- Kamień,
- Kleszczów,
- Łękińsko,
- Łuszczanowice,
- Rogowiec,
- Wolica,
- Żłobnica.

Kleszczów zlokalizowany jest w odległości 75 km od Łodzi, 65 km od Częstochowy, 175 km od Krakowa i tyleż samo od Warszawy. Miejscowość ma dogodne połączenie komunikacyjne we wszystkich kierunkach:

- w odległości 20 km przebiega droga krajowa A1 / Katowice – Gdańsk
- w odległości 25 km przebiega droga krajowa E8 / Warszawa-Wrocław.

Powierzchnia zajmowana przez gminę to 12.482 ha, z czego 30% stanowi odkrywka BOT Kopalnia Węgla Brunatnego „Bełchatów” S.A. oraz BOT Elektrownia „Bełchatów” S.A

Kleszczów jest gminą o charakterze przemysłowo- rolniczym, przy czym przemysł daje zatrudnienie dużej liczbie mieszkańców.

Na terenie gminy utworzono 4 strefy przemysłowe, na których powstały zakłady przemysłowe.

Na terenie gminy funkcjonują obecnie dwie szkoły podstawowe, gimnazjum i trzy przedszkola. Nie ma obecnie szkolnictwa zabezpieczającego potrzeby mieszkańców na poziomie ponadgimnazjalnym. Trwa budowa kompleksu dydaktyczno (oświatowo)- sportowego w Kleszczowie, w którym będzie znajdowało się między innymi szkolnictwo na

poziomie ponadgimnazjalnym.

Dla mieszkańców gminy Kleszczów jest świadczona podstawowa opieka zdrowotna przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Mieszkańcy mogą korzystać z usług masażysty, gabinetu rehabilitacyjnego i czterech gabinetów stomatologicznych. Dwa razy w miesiącu przyjeżdżają lekarze specjaliści z WAM w Łodzi.

Działającą siecią placówek kulturalnych umożliwiającą korzystanie wszystkim mieszkańcom gminy jest Gminny Ośrodek Kultury z podlegającymi mu domami kultury. Prowadzą różnorodne zajęcia i kółka zainteresowań.

Obecnie liczba ludności wynosi 4.615, w tym 2.318 kobiet.

OPIS	OGÓŁEM	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI
POPULACJA	4.615 os.	2.318 os. (50,2%)	2.297 os. (49,8%)
GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA (miesz./km ²)	36,97	18,57	18,40

Struktura ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w Gminie Kleszczów

do 18 lat	18-60 lat	18-65 lat	RAZEM		Ogółem
	K	M	K	M	
1211	1353	1471	2318	2297	4615

Źródło – Ewidencja ludności – Urząd Gminy Kleszczów

III. INFORMACJE DOTYCZĄCE OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W 2006 I 2007 ROKU

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie zajmuje się całością zagadnień dotyczących pomocy społecznej. Celem tej pomocy jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadającym godności człowieka, a także pomoc w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych.

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w latach 2006 – 2007 kształtowała się następująco:

Rok 2006 – 396 rodzin na kwotę 743.877,00 zł.

w tym

- 229 rodzin z zasiłku rodzinnego
- 54 rodziny z zasiłku pielęgnacyjnego
- 78 rodzin z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka
- 4 rodziny ze świadczenia pielęgnacyjnego
- 18 rodzin z zaliczki alimentacyjnej.

Rok 2007 – 360 rodzin na kwotę 916.104,00 zł.

w tym

- 222 rodzin z zasiłku rodzinnego
- 67 rodziny z zasiłku pielęgnacyjnego
- 90 rodzin z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka
- 4 rodziny ze świadczenia pielęgnacyjnego
- 14 rodzin z zaliczki alimentacyjnej.

W ramach świadczeń rodzinnych wypłacane były zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, zaliczka alimentacyjna oraz zasiłki rodzinne i następujące dodatki:

1. dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
2. dodatek z tytułu urodzenia dziecka;
3. dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka;
4. dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;

5. dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego;
6. dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania;
7. dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej.
8. dla osób korzystających ze świadczenia pielęgnacyjnego była opłacana składka społeczna.
9. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Przyczynami kwalifikującymi klientów do pomocy w roku 2007 były:

- ubóstwo (106 rodzin)
- bezrobocie (117 rodziny)
- niepełnosprawność (77 rodzin)
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (46 rodziny)
- długotrwała choroba (219 rodziny)
- alkoholizm (12 rodzin)
- trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego (3 rodziny)
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa(501 rodzin) w tym pomoc dla rolników
- bezdomność (5 osób)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie w roku 2006 pomocą społeczną objął 796 rodzin. Na pomoc swoim podopiecznym przeznaczył ogólną kwotę **1.535.950,00 zł.**

w tym:

w ramach zadań własnych

- 453 rodziny korzystały z zasiłku celowego - na kwotę 434.302,00 zł.
 - 50 rodzin korzystało z zasiłku okresowego - na kwotę 12.131,00 zł.
 - 4 osobom opłacano pobyt w domu pomocy społecznej - na kwotę 35.439,00 zł.
 - 7 osobom świadczone były usługi opiekuńcze - na kwotę 20.617,00 zł.
 - 482 rodziny ogółem korzystały z zasiłku na zdarzenie losowe i sytuacje kryzysowe - na kwotę 689.745,00 zł.
- w tym
- 467 rodzin (lokalny program pomocy dla rolników)

- 66 rodzin korzystało z zasiłku z tytułu urodzenia dziecka – na kwotę 198.000,00 zł.
W 2006 roku Rada Gminy Kleszczów podjęła uchwałę w sprawie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

w ramach zadań zleconych

- 18 rodzin korzystało z zasiłku stałego - na kwotę 51.786,00 zł.
- 50 rodzin korzystało z zasiłku okresowego - na kwotę 23.041,00 zł.
- 60 rodzin na pokrycie wydatków (susza rządowa) - na kwotę 65.288,00 zł.
- 21 rodzinom opłacano ubezpieczenia zdrowotne od zasiłków stałych i świadczeń rodzinnych - na kwotę 5.601,00 zł.

W roku 2007 natomiast Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie objął pomocą społeczną 726 rodzin. Wyplacił świadczenia na ogólną kwotę **1.522.641,00 zł.**

w tym:

- 373 rodziny korzystały z zasiłku celowego - na kwotę 290.020,00 zł.
- 35 rodziny korzystały z zasiłku okresowego - na kwotę 14.685,00 zł.
- 7 osobom opłacano pobyt w domu pomocy społecznej – na kwotę 65.319,00 zł.
- 12 osobom świadczone były usługi opiekuńcze - na kwotę 19.741,00 zł.
- 467 rodzin ogółem korzystało z zasiłku na zdarzenie losowe i sytuacje kryzysowe - na kwotę 788.640,00 zł.
w tym
447 rodzin (lokalny program pomocy dla rolników)
- 1 osobie pokryte zostały pokrycie kosztów pogrzebu - na kwotę 3.595,00 zł.
- 90 rodzin korzystało z zasiłku z tytułu urodzenia dziecka - na kwotę 270.000,00 zł.

w ramach zadań zleconych

- 15 rodzin korzystało z zasiłku stałego - na kwotę 48.204,00 zł.
- 35 rodzin korzystało z zasiłku okresowego - na kwotę 16.471,00 zł.
- 18 rodzin opłacono ubezpieczenia zdrowotne od zasiłków stałych i świadczeń rodzinnych - na kwotę 5.966,00 zł.

IV. DIAGNOZA PROBLEMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

1. UBÓSTWO

Ubóstwo określa się jako stan, w którym jednostce czy grupie społecznej brakuje środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb, uznawanych w danej społeczności za niezbędne.

Za terminem „podstawowe potrzeby” poza wyżywieniem kryją się takie potrzeby jak: ubranie, mieszkanie, zachowanie zdrowia, uzyskanie wykształcenia, uczestniczenie w świadczeniach kulturalnych, ogólnie możliwość godnego życia.

Ubóstwo staje się jednym z najważniejszych, najgroźniejszych zjawisk społecznych współczesnego świata.

W warunkach gospodarki rynkowej powoduje ono powstanie zjawiska ujmowanego stwierdzeniem, że „bogaci stają się coraz bogatszymi, gdy tymczasem biedni, coraz biedniejszymi”.

Okres przejścia lat 90-tych przyczynił się do zaostrzenia kwestii ubóstwa w Polsce.

Oprócz tradycyjnych biednych- jak osoby o najniższych rentach i emeryturach, osoby przewlekłe chore i niepełnosprawne oraz część rodzin niepełnych i wielodzietnych do populacji ubogich dołączyła nowa kategoria: rodziny pracownicze i rolnicze o najniższych dochodach.

Pierwszą przesłanką uprawniającą do korzystania z Pomocy Społecznej jest ubóstwo.

Zjawisko to ma wiele przyczyn, które nie zawsze da się jasno zdiagnozować.

Może ono być wywołane bezrobociem czy niepełnosprawnością, ale także biernością życiową oraz brakiem odpowiedzialności za siebie i własną rodzinę. Wczesne rozpoznanie problemu i docieranie do rodzin czy osób znajdujących się na skraju ubóstwa, a później intensywną pracą socjalną przyczynia się do zapobiegania utrwalaniu się postaw bierności bądź roszczeniowości.

Tabela: Pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie osobom dotkniętym ubóstwem w latach 2006-2007

Rok	2006	2007
Liczba rodzin	115	105
Liczba osób w rodzinach	358	315

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania rocznego MPiPS-03

3. BEZROBOCIE

Bezrobocie jest zjawiskiem towarzyszącym gospodarce rynkowej we wszystkich praktycznie państwach.

W warunkach polskich jest to problem istniejący od roku, 1990 kiedy to nastąpiła zmiana ustroju Polski, a wprowadzenie gospodarki rynkowej zapoczątkowało się tworzenie właściwego dla niej rynku pracy.

Bezrobocie pociąga za sobą niepewność i dwuznaczność pozycji społecznych o ile rola pracownika pozwala uzyskać jasne określenie własnego statusu społecznego, to po utracie tej roli status staje się niepewny.

Bezrobociu towarzyszą trudności finansowe, tym większe im dłużej ono trwa. Następstwem tych trudności jest nie tylko obniżenie standardu życia, lecz także pozbawienia bezrobotnego możliwości nabywania dóbr, które są symbolem pozycji społecznej w miejscu zamieszkania.

W miarę trwania bezrobocia pogłębia się izolacja społeczna bezrobotnego.

Zmniejszenie aktywności życiowej bezrobotnego spowodowane jest brakiem pieniędzy, stresem psychicznym związanym z niemożnością podjęcia pracy oraz opinia innych ludzi o bezrobotnych. Zwolnienie z pracy powoduje szok, potem następuje krótka faza optymizmu i wiara w znalezienie nowego zatrudnienia, następnie okres pesymizmu i utraty nadziei.

Długotrwałe bezrobocie prowadzi do bezradności i fatalizmu. Przedłużający się brak pracy wywołuje przekonanie o nie możliwości panowania nad sytuacją i obniża poczucie własnej godności.

Bezrobocie traktuje się jako główne źródło i jedyny powód ubożenia rodziny, naraża rodzinę na szereg niedogodności, ograniczenie wielu różnych potrzeb, niewłaściwe

kształtowanie osobowości, utratę sensu życia i inne groźne skutki społeczne. Głębokość tych zmian zależy w dużym stopniu od struktury rodziny faz jej rozwoju, statusu społecznego bezrobotnych, kondycji zdrowotnej członków rodziny, stanu zagospodarowania materialnego oraz cech środowiska lokalnego.

Obraz życia rodzin dotkniętych bezrobociem to: narastające konflikty spowodowane brakiem pracy. Osoby tracące prace odczuwają spadek autorytetu w oczach współmałżonka i dzieci. Rodziny dotknięte bezrobociem szybko ubożeją, co jest jednym z głównych powodów pogarszania się stosunków rodzinnych, dodatkową komplikacją jest fakt, iż większość rodzin, w których z różnych powodów jeden z jej członków traci pracę nie posiada oszczędności.

Powstają, zatem trudności z zaspokojeniem podstawowych potrzeb życiowych.

W sytuacji bezrobocia głównego żywiciela rodziny zawieszeniu lub poważnemu okrojeniu ulega zadanie, która tradycyjnie przypisuje sobie polska rodzina-zabezpieczenia materialnego dzieci w celu ułatwienia im startu życiowego.

Najbardziej narażone na niedogodności związane z bezrobociem są rodziny niepełne i wielodzietne. Ograniczają one konsumpcje do minimum, rezygnując przede wszystkim z wydatków na odzież i obuwie, gazety i książki, wyjazdów urlopowych, wypoczynku wakacyjnego dzieci, rozrywki. Niekorzystnym zjawiskiem towarzyszącym bezrobociu i związanym z funkcjonowaniem rodziny jest utrwalenie u dorosłych jak i u dzieci roszczeniowej postawy wobec instytucji pomocy społecznej. Ośrodki Pomocy Społecznej jawią się w świadomości biorców zasiłków jako instytucje, które muszą pomóc niezależnie od tego czy podejmowane są jakiegokolwiek działania dla poprawienia położenia materialnego rodziny ze strony osób zainteresowanych.

Bezrobocie często prowadzi do konfliktów wewnątrz rodzinnych, rozbicia i rozpadu rodziny, wówczas dają sobie znać problemy wychowawcze.

Szczególnie drastyczna sytuacja ma miejsce wtedy, gdy w rodzinie oboje małżonkowie pozostają bez pracy, wówczas w wyniku zachwianej harmonii w funkcjonowaniu rodziny następuje rozwój zjawisk o charakterze patologicznym (alkoholizm, przestępczość).

W roku 2006 w urzędzie pracy było 220 zarejestrowanych mieszkańców gminy. Optymistycznym zjawiskiem jest to, że w roku 2007 liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 21 i wynosiła 199.

Struktura bezrobocia na terenie naszej gminy w roku 2006 kształtowała się następująco:

Bezrobotni ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Do roku od ukończenia nauki	Zwolnieni z przyczyn dot.zakładu pracy	Z prawem do zasiłku	W wieku 18-44 lat	Pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy
220	171	49	8	6	46	177	82

Natomiast w roku 2007 struktura bezrobocia na terenie naszej gminy kształtowała się następująco:

Bezrobotni ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Do roku od ukończenia nauki	Zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	Z prawem do zasiłku	W wieku 18-44 lat	Pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy
199	168	31	12	5	51	158	86

Biorąc pod uwagę strukturę bezrobocia ze względu na wykształcenie, największą grupę bezrobotnych na terenie gminy Kleszczów stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym. Następne grupy osób bezrobotnych pod względem liczebności stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, policealnym i średnim zawodowym, średnim ogólnokształcącym. Stosunkowo w najmniejszym stopniu problem bezrobocia dotyka osób z wyższym wykształceniem.

Na koniec roku 2006 wskaźnik bezrobocia w gminie Kleszczów wynosił 7,73%, natomiast w roku 2007 wyniósł 7,24%.

Tabela: Pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie osobom dotkniętym problemem bezrobocia

Rok	2006	2007
Liczba rodzin	174	117
Liczba rodzin w rodzinie	537	384

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania rocznego MPiPS-03

3. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ I DŁUGOTRWAŁA CHOROBA

Osoby niepełnosprawne przez długi okres były spychane na margines społeczny. W polskim systemie prawa problematyka niepełnosprawności jest poruszana w różnych źródłach prawa, w tym w ustawie o pomocy społecznej. Obowiązek udzielania wsparcia osobom niepełnosprawnym regulowała już pierwsza ustawa o opiece społecznej z 1923 roku. Obecnie sytuację prawną osoby niepełnosprawnej reguluje ustawa z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.). Do omawianej problematyki odnosi się również ustawa o pomocy społecznej, uznając niepełnosprawność jako jedną z okoliczności uzasadniających przyznanie świadczenia z pomocy społecznej.

W szczególności do niepełnosprawnych i długotrwale chorych kierowane jest wsparcie w postaci zasiłku stałego, okresowego i celowego, a także usługi opiekuńcze oraz prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Zmieniający się i upadający system służby zdrowia powoduje powstawanie barier dla osób wymagających pomocy medycznej. Są to między innymi bariery: ograniczony dostęp do lekarzy specjalistów w zakładach kontraktowanych przez NFZ, zwłaszcza, gdy sytuacja wymaga pilnej i natychmiastowej konsultacji medycznej; brak odpowiedniego sprzętu diagnostycznego w zakładach opieki zdrowotnej, co zmusza osoby ciężko chore i niepełnosprawne do podróży w miejsca gdzie sprzęt ten jest dostępny; bariera finansowa uniemożliwiająca zakup niezbędnych medykamentów czy sprzętu medycznego lub rehabilitacyjnego. W takich sytuacjach osoby te zwracają się o pomoc do pracownika socjalnego.

W gminie Kleszczów w latach 2006 – 2007 z pomocy z powodu niepełnosprawności i długotrwałej choroby skorzystała następująca liczba rodzin:

	Rok 2006	Rok 2007
Niepełnosprawność	61 rodzin	77 rodzin
Długotrwała choroba	209 rodzin	219 rodzin

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania rocznego MPiPS-03

4. BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH

Znaczną grupę klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowią rodziny, które borykają się z trudnościami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Biorąc pod uwagę obserwacje prowadzoną przez pracowników GOPS podczas wywiadów można stwierdzić, że bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych dotyczy głównie niezaradności matek w opiece nad dziećmi i ich wychowywaniu. Niestety niezaradność ta ma podłoże w różnego rodzaju problemach. W wielu przypadkach jest to alkoholizm, przemoc rodzinna, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, niedojrzałości emocjonalnej, trudnościach adaptacyjnych czy niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Innym problem są dzieci i młodzież, które obserwując sytuację w domu przenoszą ją na grunt szkoły. Są konfliktowe, buntownicze i agresywne. Aby przeciwdziałać tego rodzaju patologii i wspomagać tę grupę osób nasz Ośrodek w roku 2006 przyznał pomoc 73 rodzinom, zaś w roku 2007 – 46 rodzinom, w których wystąpiły problemy opiekuńczo – wychowawcze.

5. ALKOHOLIZM

Alkoholizm jest chorobą obciążoną szczególnym piętnem, wokół której krąży wiele mylnych informacji i mitów. Każdy z nas ma w wyobraźni gotowy wizerunek alkoholika. Zgodnie ze stereotypem, alkoholik należy do marginesu społecznego, wódkę zdobywa w pokątnych melinach i bije żonę. Alkoholikiem może być każdy z wyjątkiem naszych znajomych i przyjaciół, mężów, żon, matek, ojców, synów, córek, no i oczywiście nas samych. Właśnie z powodu mylnych wyobrażeń i fałszywych mitów nie potrafimy zwykle rozpoznać alkoholizmu w naszym najbliższym otoczeniu. Podobnie negatywny stereotyp dotyczy osób uzależnionych

od narkotyków i innych środków zmieniających świadomość.

Mity i dezinformacje na ten temat spełniają pewną bardzo istotną funkcję. Mianowicie dzielą one społeczeństwo na dwie grupy: do jednej należą "MY", drugą stanowią "ONI". W pierwszej grupie znajdują się ludzie normalni, godni akceptacji (grupa nie alkoholików i nie narkomanów), do drugiej zaś należą ludzie nienormalni, a zatem tacy, których nie można zaakceptować (grupa alkoholików i narkomanów). Kłopot z tą systematyką polega na tym, że w interesie każdego leży przekonanie, iż jest normalny, a zatem nie jest alkoholikiem.

Problem nadużywania alkoholu przez podopiecznych GOPS jest złożony, ponieważ dotyka on całe rodziny, powoduje problemy wychowawcze i zdrowotne, ponadto występują zaburzenia komunikacji między członkami rodziny oraz bieda.

Dzięki współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Życia Rodzinnego udaje się pomóc wielu rodzinom.

6. TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU SIĘ DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO

Osoby opuszczające zakład karny stanowią jeszcze jedną grupę klientów pomocy społecznej. Są to najczęściej osoby, które po opuszczeniu zakładu karnego mają trudności w przystosowaniu się do życia w społeczności, w której żyli przed pójściem do zakładu karnego.

Pomoc przyznana tym osobom kształtowała się następująco:

2006 rok - 4 rodzin

2007 rok - 3 rodziny

7. ZDARZENIE LOSOWE I SYTUACJA KRYZYSOWA

Odrębną grupę klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowią rodziny, które zostały dotknięte zdarzeniem losowym i sytuacją kryzysową.

Są to rodziny, które do tej pory nie korzystały z pomocy GOPS, ale sytuacja, w jakiej się znalazły zmusiła je do tego.

W roku 2004 Rada Gminy Kleszczów na sesji w dniu 29 września uchwalała Nr XXIX 285/04 wprowadziła lokalny program pomocy dla rolników.

W 2006 roku z tej formy pomocy skorzystały 534 rodziny w tym 467 rodzin z zasiłków na pomoc

dla rolników z powodu suszy występującej w naszym terenie , zaś w roku 2007 – 501 rodzin w tym 447 rodzin z zasiłków z tytułu niekorzystnych warunków atmosferycznych

8. BEZDOMNOŚĆ

Na terenie naszej gminy znajduje się „Fundacja Pomocy Ludzie-Ludziom” Dom Samotnej Matki, w której przebywają samotne matki z dziećmi z rodzin, w których występuje przemoc domowa i alkoholizm, najczęściej nie posiadają stałego miejsca zamieszkania.

Z pomocy społecznej w roku 2006 skorzystało 8 osób bezdomnych, zaś w 2007 – 5 rodzin

V. POMOC NA RZECZ RODZIN I OSÓB DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM UBÓSTWA

Priorytet: Redukcja zjawiska ubóstwa.

Cele strategiczne:

- zapobieganie i łagodzenie skutków ubóstwa,
- eliminowanie zjawiska „uzależnienia” się świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej.

Kierunek działania:

- szeroka pomoc na rzecz osób i rodzin dotkniętych ubóstwem.

Uzasadnienie działania:

Ubóstwo jest najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy przez GOPS i stanowi istotny problem społeczny, ponieważ z ubóstwa wynikają inne problemy zagrażające prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny. Dlatego ważne jest podjęcie kompleksowych działań, których celem jest łagodzenie skutków już istniejącej sfery ubóstwa oraz podjęcie działań, których celem będzie zapobieganie rozszerzaniu się ubóstwa.

Sposób realizacji:

- pomoc finansowa,
- pomoc rzeczowa,
- doradztwo w sprawach dotyczących sfery polityki społecznej, w tym doradztwo związane z pomocą w postępowaniu przed innymi instytucjami takimi jak: sądy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowy Urząd Pracy i inne.

Spodziewane efekty:

- podniesienie poziomu życia osób i rodzin dotkniętych ubóstwem,
- poprawa funkcjonowania w środowisku lokalnym osób i rodzin dotkniętych ubóstwem przez podniesienie poczucia bezpieczeństwa.

Partnerzy:

- Urząd Gminy w Kleszczowie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Bełchatowie,
- Szkoły Podstawowe, Publiczne Gimnazjum,

Źródła finansowania:

- środki własne gminy,
- dotacje rządowe,

Termin realizacji:

- praca ciągła.

VI. POMOC NA RZECZ RODZIN W KTÓRYCH WYSTĘPUJE ZJAWISKO BEZROBOCIA

Priorytet: Pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem bezrobocia i przeciwdziałanie bezrobociu.

Cele strategiczne:

- budowanie sieci współpracy między instytucjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów bezrobocia,
- przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji Pomocy Społecznej
- zapobieganie i łagodzenie skutków bezrobocia,
- wspieranie osób poszukujących pracy.
- poradnictwo adresowane do osób poszukujących pracy,
- informowanie o działaniach kierowanych do osób poszukujących pracy podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy oraz inne instytucje rynku pracy,
- udzielanie pomocy finansowej i zróżnicowanie form pomocy adresowanych do bezrobotnego zgodnie z zasadą indywidualizacji procesu pomagania,
- środki na pomoc materialną będą w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowić będą ważny instrument służący kształtowaniu pożądanych postaw i zachowań bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej
- kontrakty socjalne określające zasady współpracy, jako narzędzie pracy z bezrobotnymi klientami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie.

Kierunki działania:

- Działania podejmowane w celu mobilizowania osób korzystających ze świadczeń Pomocy Społecznej do poszukiwania pracy i usamodzielniania się.

W ramach tych zadań podstawą pomocy stanie się kontrakt zawierany między bezrobotnym, a Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej określający zasady współpracy oraz cele, do których należy zmierzać i uzależniać przyznanie pomocy finansowej od zaangażowania bezrobotnego w poszukiwaniu zatrudnienia.

Innym wzmocnieniem aktywnej postawy będzie współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w odniesieniu do prac subsydiowanych (prace interwencyjne, roboty publiczne,

prace społecznie użyteczne oraz przygotowania zawodowego dla najbardziej aktywnych podopiecznych).

- Działania podejmowane w celu redukcji psychospołecznych skutków bezrobocia. W zakresie tych działań planowane jest przeznaczenie środków finansowych, którymi dysponuje Ośrodek w pierwszej kolejności na ochronę dla dzieci przed skutkami bezrobocia rodziców.

Pomoc dla bezrobotnych nie może ograniczać się tylko do świadczeń finansowych. Konieczne jest także prowadzenie intensywnej pracy socjalnej, której celem będzie kształtowanie u bezrobotnych odpowiedzialności za swój los i umiejętność przystosowania się do samodzielnego życia w obecnej rzeczywistości. Ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia gospodarstwa domowego w nowej sytuacji, racjonalnego gospodarowania ograniczonymi środkami finansowymi oraz planowanie najbliższej przyszłości własnej rodziny.

- Działania mające na celu zwiększenie skuteczności funkcji informacyjnej zarówno przez Urząd Pracy jak i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej dla osób bezrobotnych. Właściwie przekazana informacja oraz wyjaśnienie bezrobotnemu jego sytuacji prawnej uprawnień oraz warunków uzyskania określonych świadczeń, powoduje redukcję postaw roszczeniowych wśród klientów, daje podstawy do budowania w nich poczucia bezpieczeństwa, a także ułatwia im planowanie swoich działań.

Uzasadnienie działania:

Bezrobocie jest zjawiskiem, które dotyka bardzo liczną grupę świadczeniobiorców Ośrodka Pomocy Społecznej. Przyczynia się do ubożenia materialnego, implikuje na poziomie rodziny negatywne skutki takie jak: dezintegracja rodziny (upadek autorytetów i zakłócenia w socjalizacji ról), spadek wsparcia emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny oraz może zwiększyć ryzyko zaistnienia patologii życia rodzinnego.

Sposób realizacji:

- pomoc finansowa,
- pomoc rzeczowa.

Spodziewane efekty:

- zwiększenie planowanej aktywności w poszukiwaniu pracy,
- końcowym i najbardziej oczekiwanym efektem ma być wyjście z bezrobocia i z kręgu świadczeniobiorców pomocy społecznej.

Partnerzy:

- Powiatowy Urząd Pracy w Bełchatowie,
- Urząd Gminy w Kleszczowie,

Źródła finansowania:

- środki własne gminy,
- dotacje rządowe.

Termin realizacji:

- praca ciągła.

VII. POMOC NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I DŁUGOTRWALE CHORYCH

Priorytet: Przeciwdziałanie zjawisku marginalizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Cele strategiczne:

- łagodzenie skutków niepełnosprawności w życiu codziennym,
- integracja osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem,
- upowszechnienie informacji o możliwościach korzystania z usług w zakresie zdrowia, rehabilitacji zdrowotnej i społeczno-zawodowej,
- podjęcie działań na rzecz utrzymania osób starszych we własnych środowiskach,

Kierunki działania:

- doskonalenie systemu pomocy osobom niepełnosprawnym,
- kształtowanie pożądanych postaw, które mają ułatwić osobom niepełnosprawnym znalezienie pracy,
- podjęcie działań mających na celu likwidację barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej.
- rozwój usług na rzecz osób starszych, umożliwiających samodzielność i integrację społeczną.
- tworzenie stanowisk pracy dla niepełnosprawnych

Uzasadnienie działania:

Przez osobę niepełnosprawną należy rozumieć taką osobę, która znajduje się w stanie fizycznym, psychicznym lub umysłowym powodującym trwałe lub okresowe utrudnienia, ograniczenia lub uniemożliwia samodzielną egzystencję. Pomoc osobom niepełnosprawnym przysługuje niezależnie od stopnia niepełnosprawności. Osoby niepełnosprawne i długotrwale chore stanowią trzecią pod względem liczebności grupę świadczeniobiorców GOPS. Wykonywanie zadań na rzecz osób starszych jest obowiązkiem samorządów lokalnych tak na poziomie gminy jak i powiatu.

Sposób realizacji:

- pomoc finansowa i rzeczowa
- doradztwo (w tym pomoc w przygotowywaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania grupy inwalidzkiej, zasiłku pielęgnacyjnego, renty itp.).
- usługi opiekuńcze w środowisku lokalnym,

Spodziewane efekty:

- wyrównanie szans życiowych osób niepełnosprawnych,
- zintegrowanie działań samorządu, GOPS oraz innych organizacji na rzecz rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych,
- likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej położonych na terenie gminy,
- poprawa funkcjonowania osób starszych i osamotnionych,

Partnerzy:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Urząd Gminy w Kleszczowie,
- Organizacje pozarządowe,
- Ośrodki Pomocy Społecznej z sąsiadujących gmin,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kleszczowie,
- Szkoły Podstawowe, Publiczne Gimnazjum w Kleszczowie

Źródła finansowania:

- środki własne gminy,
- dotacje rządowe,

Termin realizacji:

- praca ciągła.

VIII. POMOC NA RZECZ RODZIN Z PROBLEMAMI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYMI

Priorytet: Pomoc rodzinom w których występują problemy opiekuńczo - wychowawcze

Cel strategiczny:

- wypracowanie skutecznego modelu pomocy rodzinom z problemami opiekuńczo - wychowawczymi, a w szczególności:
- aktywizacja jednostki i rodziny do poszukiwania samodzielnych rozwiązań
- działanie w środowiskach bliskich dziecku (szkoła, rodzina)

Kierunki działania:

- warunkowanie pomocy przez nawiązanie współpracy z beneficjentem,
- motywowanie rodzin do kształcenia dzieci i młodzieży,
- pomoc rodzinom poprzez współpracę z psychologiem, prawnikiem, policją, wymiarem sprawiedliwości i służbą zdrowia.

Uzasadnienie działania:

Występuje wiele przyczyn bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych w rodzinie. Najczęstsze z nich to: przemoc, bezrobocie, uzależnienia, niedojrzałość emocjonalna, trudności adaptacyjne, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich i małżeńskich. Zaburzona struktura rodziny niekorzystnie wpływa na sytuację dziecka oraz więzi z rodziną. W rodzinach tych brakuje wzorców do naśladowania, poczucia bezpieczeństwa, zainteresowania ze strony rodziców. Dzieci pochodzące z tych rodzin zostawione są na ogół samym sobie i często popadają w różne uzależnienia i konflikty z prawem. Mają zły kontakt z otoczeniem.

Sposób realizacji:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych umożliwiających diagnozę sytuacji rodziny lub osoby,
- udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa, np. prawnego, psychologicznego lub

- wskazywanie miejsca, gdzie można uzyskać taką pomoc,
- udzielanie informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy np. stypendia szkolne, świadczenia rodzinne.

Spodziewane efekty:

- uświadomienie beneficjentom pomocy, że odpowiadają za rozwiązanie swoich problemów
- wyrównanie szans edukacyjnych oraz niedopuszczenie do izolacji dzieci z rodzin problemowych w grupie rówieśników
- skorzystanie jak największej liczby dzieci i młodzieży z funduszy stypendialnych

Partnerzy:

- Urząd Gminy w Kleszczowie,
- Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kleszczowie,
- Szkoły Podstawowe, Publiczne Gimnazjum w Kleszczowie,
- Posterunek Policji
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Kleszczowie z podległymi mu domami kultury.

Źródła finansowania:

- środki własne gminy,
- dotacje rządowe.

Termin realizacji:

- praca ciągła.

IX. POMOC NA RZECZ OSÓB Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYMI

Priorytet: Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym.

Cele strategiczne:

- wypracowanie modelu współpracy pomiędzy różnymi instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinom z problemami alkoholowymi,
- profilaktyczne informowanie o negatywnych skutkach nadużywania alkoholu,
- pomoc dzieciom, które narażone są na odczuwanie negatywnych skutków nadużywania alkoholu w ich najbliższym otoczeniu.

Kierunki działania:

- podejmowanie interwencji w rodzinach w celu ochrony dzieci przed skutkami alkoholizmu rodziców,
- informowanie o możliwościach leczenia,
- organizowanie akcji informacyjnych na temat negatywnych skutków alkoholizmu,
- pomoc psychologiczna i prawna skierowana do rodzin, w których występują problemy alkoholowe,
- współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Uzasadnienie działania:

Alkoholizm niesie ze sobą wiele negatywnych skutków społecznych. Problem alkoholizmu dotyka w Polsce grupy od ok. 2,8 mln do 3,5 mln. Coraz częściej dotyka także grupy najmłodszych, wzrasta liczba osób młodych nadużywających alkohol. Obserwacje pracowników GOPS wskazują także na fakt obniżania się wieku osób młodych, które mają pierwsze kontakty z alkoholem. Nadużywanie alkoholu w rodzinie ma destrukcyjny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny, pojawiają się problemy w prawidłowym wykonywaniu funkcji wychowawczych. Alkohol jest również czynnikiem, który:

- powoduje wzrost przestępczości,
- obniża wydajność pracy osób nadużywających alkohol,
- prowadzi do przemocy w rodzinie,
- niesie ze sobą negatywne skutki kulturowe,

- powoduje straty ekonomiczne poprzez wzrost nakładów na niwelowanie negatywnych skutków nadużywania alkoholu.

Sposób realizacji:

- poradnictwo,
- kierowanie do zakładów leczenia,
- organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w tym organizowanie kolonii letnich, wycieczek dofinansowywanych przez Domy Kultury

Spodziewane efekty:

- wzrost świadomości społecznej o skutkach nadużywania alkoholu.

Partnerzy:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Życia Rodzinnego
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Szkoły Podstawowe, Publiczne Gimnazjum w Kleszczowie,
- Domu Kultury w gminie Kleszczów,
- Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kleszczowie,

Źródła finansowania:

- środki własne gminy,
- dotacje celowe,

Termin realizacji:

- praca ciągła.

X. Analiza SWOT

Wnikliwe opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Przy właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określenia celów strategicznych oraz projektów socjalnych. Dodać należy, że w analizie SWOT odniesiono się wyłącznie do kwestii społecznych.

MOCNE STRONY to wszystkie atuty, które w sposób pozytywny wyróżniają gminę wśród innych oraz wspomagają rozwój i osłabiają zagrożenie. Elementy te należy szczególnie pielęgnować i wzmacniać.

SŁABE STRONY to wszelkiego rodzaju braki oraz ograniczenia mogące utrudnić lub uniemożliwić realizację celów strategicznych.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• aktywność władz samorządowych,• dobra organizacja pracy w ośrodku pomocy społecznej,• dobra organizacja pracy jednostek organizacyjnych gminy i administracji publicznej,• rozwinięte formy pomocy pozamaterialnej,• dobrze zdiagnozowane niektóre obszary problemowe np. bezrobocie,• dobra współpraca ze szkołami działającymi na terenie gminy, NZOZ, GOK, PCPR, PUP,• prężnie rozwijające się strefy przemysłowe,• wysoki odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym,	<ul style="list-style-type: none">• wzrost liczby klientów pomocy społecznej (przyjmowanie wzorców zachowań przez dorosłe już dzieci osób korzystających z pomocy),• zjawisko „dziedziczenia” bezrobocia,• brak pełnej diagnozy problemów społecznych, takich jak: alkoholizm, narkomania,• rosnące koszty utrzymania,• niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych,• znacząca liczba kobiet bezrobotnych do 44 roku życia,• brak grup wolontaryjnych na rzecz osób starszych i samotnych,• wyuczona bezradność osób i rodzin,• bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów,

	<ul style="list-style-type: none">• niewłaściwe postawy społeczności lokalnej wobec osób i rodzin dysfunkcyjnych,• niska aktywność społeczna i zawodowa mieszkańców gminy,• brak precyzyjnych przepisów prawnych lub ciągłe ich zmiany,• biurokracja,• nie podnoszenie swoich kwalifikacji przez osoby długotrwale bezrobotne.
--	--

XI. ZAKOŃCZENIE

Celem Strategii jest wytyczenie działań o charakterze długofalowym polegających na inwestycji w kapitał ludzki, rozwój niezbędnej infrastruktury zapewniającej skuteczną pomoc, edukację, poprawę sytuacji materialnej rodzin, działania na rzecz poprawy rynku zatrudnienia i poprawy przedsiębiorczości. Strategia ma na celu także wypracowanie skutecznego i efektywnego modelu współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi w obszarze pomocy społecznej oraz rozwoju gospodarczego i społecznego gminy.

W polityce społecznej terminem problemy społeczne oznacza się wszelkiego rodzaju dolegliwości, zakłócenia, niedogodności występujące w życiu zbiorowym. Kwestie społeczne są nie możliwe do rozwiązania siłami pojedynczych grup ludzkich, stąd zaangażowanie w realizację rozwiązywania kwestii społecznych innych instytucji wspierających i realizujących zadania i obowiązki na rzecz ogółu społeczeństwa.

Przedstawiona strategia rozwiązywania problemów pomocy społecznej daje nam lepszy obraz i pozwala na podjęcie kompleksowych działań, które mamy nadzieję pozwolą na poprawę sytuacji osób i rodzin korzystających ze świadczeń Ośrodka Pomocy Społecznej. Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że strategia i zawarte w niej działania nie są lekarstwem na zlikwidowanie problemów społecznych, lecz z pewnością złagodzą skutki istniejących zagrożeń społecznych jak i przyczynią się do zahamowania ich wzrostu. Wszelkie zawarte tu procedury są proste w realizacji, głównie mają charakter edukacyjno – informacyjny jak i naprawczy. Wdrożenie strategii nie niesie za sobą dodatkowych kosztów realizacji, pozwoli na efektywne wykorzystanie potencjału kwalifikacji osób pracujących na rzecz społeczności lokalnej w Gminie Kleszczów.

Odbudowanie prawidłowo funkcjonującego społeczeństwa jest procesem długoterminowym, niejednokrotnie wymuszającym systematyczne powielanie oddziaływań co w rezultacie spowodowało opracowanie kilkuletniej strategii, w tym przypadku rozłożonej do realizacji na lata 2008 – 2013.

Tak skonstruowany program rozwiązywania problemów społecznych rokuje efektywnością zaistnienia celowo ukierunkowanych zmian.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

mgr. inż. Paweł Bulacz